Datum
2026-11-24

Diarienummer
Af-2026/0099 1129

Ert diarienummer
U2026/01759

Utbildningsdepartementet

u.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till robert.bredel@regeringskansliet.se

Arbetsförmedlingens remissvar: Kommissionens förslag till förordning om portabilitet av kvalifikationer och kompetenser

Arbetsförmedlingen lämnar följande synpunkter.

Sammanfattning

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget som kan bidra till bättre matchning mellan arbetssökandes kompetens och arbetsgivares behov. Förslaget förväntas bidra till en fri rörlighet över gränserna men kan också stödja kompetensförsörjningen nationellt genom matchning, validering och livslångt lärande. Nyttan för Arbetsförmedlingens uppdrag och huvudsakliga strategiska målområde kommer avgöras av hur Sverige väljer att tillämpa och implementera förordningen.

Arbetsförmedlingens synpunkter behandlar förslaget utifrån myndighetens uppdrag som Sveriges offentliga arbetsförmedling och nationell samordnare för Eures.

Arbetsförmedlingen vill särskilt framhålla följande:

- Sverige bör inte använda möjligheten att begränsa intyg för redan utfärdade kvalifikationer till den som ska arbeta i ett annat EU-land (artikel 4.6 och 9.2). Detta för att öka nyttan på den svenska arbetsmarknaden.
- Förlitande parter, bland dem offentliga arbetsförmedlingar, bör kunna hantera intygen via maskinell åtkomst.
- Mappningen mot ESCO behöver ske i samråd med medlemsstaterna likt det Arbetsförmedlingen lyft i tidigare remissvar gällande kommissionens förslag om ändringar i Eures-

Af 00469 3.0 (2022-12-13)

Arbetsförmedlingen
FE 8050
107 67 Stockholm

Besöksadress
Kaserngatan 17

Telefon
0771-60 00 00

E-post
registrator@arbetsformedlingen.se

förordningen. Arbetsförmedlingens arbetsmarknadstaxonomi kan stödja den nationella samordningen.

- Kompetens som har validerats utanför den nationella referensramen omfattas inte, vilket riskerar att missgynna arbetssökande utan formell utbildning.
- Förslaget medför inga obligatoriska uppgifter för Arbetsförmedlingen. Konsekvenserna av att myndigheten tar emot och hanterar intyg behöver analyseras närmare.

Nytta på den svenska arbetsmarknaden

Förordningsförslaget påverkar även det nationella arbetet med kompetensdata och inte enbart den gränsöverskridande rörligheten. Arbetsförmedlingen vill lyfta den matchningsnytta som förordningen kan medföra på den svenska arbetsmarknaden. Myndighetens kartläggning och matchning bygger i hög grad på uppgifter om utbildning som den arbetssökande själv lämnar. Verifierade kvalifikationsintyg med uppgifter om nivå, läranderesultat och yrkestitel kan ge ett säkrare underlag för matchningen och minska den manuella kontrollen av handlingar. Det är därför rimligt att kvalifikationer och mikromeriter ska kunna visas upp och fungera som underlag för matchning. Nyttan för Arbetsförmedlingens uppdrag avgörs av hur Sverige tillämpar förordningen och hur Arbetsförmedlingen väljer att använda intygen.

Artikel 4 och 9 – intyg för redan utfärdade kvalifikationer

Medlemsstaterna får begränsa intyg för kvalifikationer som utfärdats före förordningens ikraftträdande till den som styrker att syftet är anställning i en annan medlemsstat (artikel 4.6 och 9.2). Arbetsförmedlingen anser att Sverige inte bör begränsa utfärdandet. Den inhemska matchningsnyttan med förordningen minskar om inte alla har möjlighet till digitala kvalifikationsintyg. Kravet om att kunna bevisa att syftet med ett bevis är för anställning i annan medlemsstat är dessutom svårt att kontrollera och skapar administration hos utfärdarna.

Enligt artikel 4.4 ska intygen vara standardformat men utfärdas på begäran. Arbetsförmedlingen anser att intyg bör erbjudas när kvalifikationen utfärdas, så att även personer som inte känner till möjligheten får dem.

Artikel 7 – verifiering

Arbetsförmedlingen tillstyrker att förlitande parter inte åläggs att begära eller verifiera intyg. Om intygen ska ge nytta i matchningen behöver Arbetsförmedlingen kunna ta emot intygen och den tekniska standarden på ett sätt som harmoniserar med arbetsmarknadstaxonomin. Verifieringsverktyget bör därför erbjuda maskinell åtkomst och inte

enbart en manuell kontroll, och kommissionens referensprogramvara för verifiering bör vara öppen och kostnadsfri för förlitande parter.

Artikel 8 – jämförbar information och ESCO

Enligt förslaget ska information om kvalifikationer lämnas till Europass och i möjligaste mån beskrivas med ESCO-terminologi (artikel 8.1 c). Arbetsförmedlingen tillstyrker kraven på läranderesultat och ESCO-terminologi. Det blir dock en utmaning att beskriva kvalifikationer på ett enhetligt sätt i hela EU, särskilt som kopplingen till ESCO är frivillig. Samordning behövs kring den arbetsmarknadsterminologi som används.

Arbetsförmedlingen har utvecklat och underhåller en koppling (mappning) mellan Arbetsförmedlingens arbetsmarknadstaxonomi och ESCO. Taxonomin kan stödja den nationella samordningen, bland annat genom att vara rådgivande för de aktörer som ska beskriva och utfärda digitala kvalifikationer.

I förslaget om ändringar i förordningarna om Europeiska arbetsmyndigheten och Eures (COM(2026) 985) föreslår Kommissionen att den ska ta över ansvaret för mappningen till ESCO. De risker som Arbetsförmedlingen lyfte i sitt tidigare remissvar, den 13 oktober 2026 (Af-2026/0090 1201 & A2026/00917/ARM), kvarstår och blir än viktigare med förordningen om portabilitet. Om kommissionen tar över mappningsansvaret behöver medlemsstaterna konsulteras och inte enbart informeras om förändringar.

Arbetsförmedlingen välkomnar att mikromeriter i möjligaste mån ska ingå i de nationella referensramarna (artikel 8.3).

Kompetens utanför den nationella referensramen

Förslaget omfattar endast kvalifikationer som ingår i de nationella referensramarna. Arbetsförmedlingen välkomnar att definitionen av kvalifikation uttryckligen omfattar validering (artikel 2), men det bör förtydligas om resultat av validering mot delar av en kvalifikation kan styrkas med intyg. Kompetens från arbetslivet, branschvalideringar utanför referensramen och arbetsmarknadsutbildningar som inte leder till en nivåplacerad kvalifikation får ingen motsvarande digital bevisning. Personer med formell utbildning kan därmed få lättare att styrka sin kompetens än personer som har lärt sig yrket i arbetslivet, vilket kan missgynna arbetssökande inskrivna på Arbetsförmedlingen.

Artikel 1 och 5 – tillämpningsområde och tillgång till intygen

Artikel 1 avgränsar förordningen till medlemsstaternas medborgare som flyttar inom unionen för anställning, och artikel 5 ger varje innehavare rätt att begära intyg. Det bör förtydligas att även tredjelandsmedborgare med en kvalifikation från en medlemsstat kan få intyg.

Kravet på en aktiv digital identitetsplånbok (artikel 5.2 b) innebär att personer utan e-legitimation eller med svag digital vana riskerar att inte kunna använda intygen.

Artikel 17 – genomförandetid

Arbetsförmedlingen delar regeringens bedömning att genomförandetiden behöver förlängas. Certifierade svenska digitala identitetsplånböcker bedöms kunna användas fullt ut först hösten 2029, och utfärdare och förlitande parter behöver tid att ansluta.

Konsekvenser för Arbetsförmedlingen

Förslaget medför inga obligatoriska uppgifter för Arbetsförmedlingen. Om myndigheten ska kunna ta emot och hantera intyg i sina digitala tjänster kommer det innebära ökade kostnader. Konsekvenserna behöver utredas närmare utifrån hur Sverige väljer att tillämpa förordningen och vilken ambitionsnivå Arbetsförmedlingen har.

Det saknas i dag tillräcklig information för att avgöra om utvecklingen kan genomföras inom myndighetens befintliga ekonomiska ramar. Det behövs ytterligare analyser kring vilka befintliga tekniska lösningar som det går att dra nytta av. Även kostnaderna för införandet av den digitala identitetsplånboken och arbetet med Ena behöver analyseras i detta sammanhang eftersom frågorna hänger nära ihop.

På Arbetsförmedlingens vägnar

Maria Hemström Hemmingsson

Helena Edwang

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektören Maria Hemström Hemmingsson. Ärendet har föredragits av kvalificerade handläggaren Helena Edwang.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även verksamhetsområdeschefen, Sandra Petersson och verksamhetsutvecklaren Marine Brännström Persson deltagit.

Beslutet fastställs digitalt i diariet och saknar därför namnunderskrifter.